

TÍÐINDI

Búskapurin skal styrkjast fyri at gerast haldførur

Danski tjóðbankin hevur gjørt eina kanning av føroyska búskapinum og mælir til stór inntriv

Árni Gregersen

Danski tjóðbankin hevur gjørt ein frágreiðing um føroyska búskapin. Bankin staðfestir, at føroyski búskapurin í lýtuni er góður, men sigur eisini, at tað er tí, at í lýtuni gongur alt við.

Danski tjóðbankin vísir í frágreiðingin á, at uppá longri sikt, so er føroyski búskapurin ikki haldførur – serliga tí at alt størri partur av fólkatálinum fer upp um pensjónsaldur. Bankin sigur, at sjálvt um hetta fer at batna við tí høgga burðartálinum, vit hava í Føroyum, so fer tað at raka rættuliga hart komandi 40 árinum,

Tjóðbankin sigur, at að eru nógv onnur lond í Evropa, sum hava sanma trupulleika, Hetta kemst millum annað av, at talið av fólki í arbeidssørum aldri í Føroyum er á leið fimm prosentstig lægri enn í Danmark.

Eftir teimum framskrivingum, sum eru gjørdar, so verður hesin munurin vaksandi fram móti 2050.

Tað ber sjálvandi ikki til at siga um framskrivingarnar halda, tí ongin veit hvussu barnsburðartølini fara at vera og heldur ikki um tað verður fólkatilflyting.

Tjóðbankin sigur tó, at sjálvt um framskrivingarnar ikki halda, so skerst ikki burtur, at føroyski búskapurin hevur eina stóra demografiska mótbrekku.

Hægri pensjónsaldur er ikki nóg mikið

Tjóðbankin heldur, at tað eru góðir møguleikar fyri at fáa fleiri fólk yvir núverandi pensjónsaldurin uppá 67 ár til arbeiðis.

Tað vísir seg, at sjálvt um fleiri av hesum arbeiðda, so hava tey munandi minni tilknýti til arbeidsmarknaðin enn tey, sum ikki eru farin um tey 67.

Løgtingið hevur samtykt at hækka pensjónsaldurin við einum ári fram til 2030. Eftir 2030 hækka pensjónsaldurin við livialdrinum, men tó ikki meira enn eitt hálv ár fyri hvørji fimm ár, sum ganga.

Hetta munar tó ikki nóg,

heldur tjóðbankin, tí seinastu 20 árin er livialdurin vaksin meira enn tað dupult. Tað vil siga, at heldur hendan gongdin fram, so fer tað at hava við sær, at talið av árum við pensjón framvegis gerast fleiri.

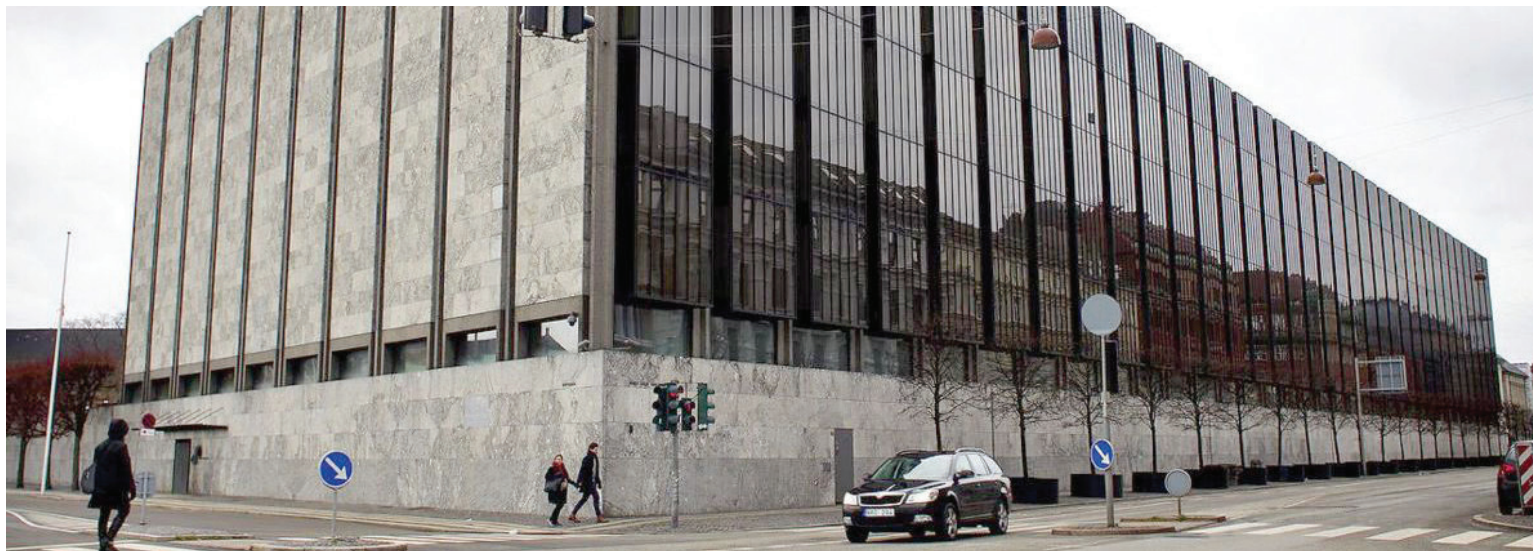
Eftir galdandi lóg, so er pensjónsaldurin í Føroyum í 2050 70 ár, meðan hann sama ár verður 72 ár í Danmark.

Eiga at tak stig nú

Danski tjóðbankin heldur, at umframt tað at hækka pensjónsaldurin, so eru ikki serliga stórir møguleikar at økja framleiðsluna og fáa fleiri til arbeiðis.

Hetta er ein partur av samlaðu myndini, sigur Kristina Háfoss, landsstýrskvinna við figgjarmálum.

Danski tjóðbankin hevur gjørt eina frágreiðing um føroyska búskapin.

Tí eiga góðu tíðirnar nú at brúkast til at taka meira inn í landskassan.

Bankin vísir á, at tað eru nóg, sum eru til arbeiðis á føroyska arbeidsmarknaðinum, samanbórið við onnur lond, men leggur so afturat, at meira enn helvtin av føroysku kvinnunum á arbeidsmarknaðinum í Føroyum arbeiða niðurstetta tíð.

Haldføri í búskapinum kann betrast við hægri skattum. Tjóðbankin mælir til, at landskassin fær ein størri part – størri tilfeingisrentu – burturúr fiskivinnuni. Bankin sigur, at fiskivinnan hevur størri yvirskot enn aðrar vinnur á fría marknaðinum og tí eigur fiskivinnan at gjalda meira til landskassan.

Sjálvt um føroyski pensjónsaldurin hækka, so fara vit framvegis at liva fleiri ár sum pensjonistar enn vit gera nú

Ein partur av myndini

Í frágreiðingin frá tjóðbankanum stendur eisini, at vit eiga at áseta ognarskatt í Føroyum.

Landsstýrið hevur fingið frágreiðingina. Figgjarmálaráðið hevur hugt at frágreiðingin og tekur hana í álvara.

- Hetta er ein partur av tí samlaðu myndini av føroyska búskapinum. Nóg byggir eisini á tað, sum vit hava fingið at vita frá okkara eina búskaparáði, sigur landsstýrskvinnan við figgjarmálum, Kristina Háfoss.

Hon leggur afturat, at henda frágreiðingin er partur av samlaðu myndini av føroyska búskapinum, sum figgjarmálaráðið viðger hvønn einasta dag.